

Handläggare
Igor Rankovic
Utredningsenheten

Diarienummer
2017UTN/0269

Utbildningsnämnden

Motion (MP), Vi vill ge våra barn en trygg miljö i förskola och skola fri från mobbning och kränkande behandling

Förslag till beslut

Motionens anses vara besvarad.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Siv Strömback(MP) och Hanna Thorell (MP) har i en motion yrkat att ett mer utarbetat digitalt rapporteringssystem rörande diskriminering och kränkande behandling tas fram. Syftet är att skapa ett underlag för ett förebyggande arbete för att följa upp effekten av vidtagna förebyggande åtgärder. Detta rapporteringssystem vill man införa inom alla verksamheter i förskola, grundskola, och gymnasium samt att personalen utbildas. Motionärerna vill att förvaltningen kvartalsvis rapporterar statistik till utbildningsnämnden över förekommande kränkningar samt planerade åtgärder mot dessa.

I motionssvaret framkommer att kommunens digitala rapporteringssystem uppfyller samtliga lagens krav på aktiva åtgärder i arbetet med att motverka diskriminering och kränkande behandling. Anmälda händelser registreras på ett sådant systematiskt och utförligt sätt att det skapar underlag för löpande dokumentering, genomförande, uppföljning och planering av arbetet med aktiva åtgärder. Systemet genererar underlag för utredningsstöd samt underlättar en mer frekvent rapportering från förvaltningen till utbildningsnämnden. Förvaltningen kan också vid behov inhämta information om inträffade och rapporterade händelser i realtid.

Mot ovanstående bakgrund föreslås motionens samtliga yrkanden anses vara besvarade.

Bakgrund

Siv Strömback (MP) och Hanna Thorell (MP) har den 22 februari lämnat in en motion till kommunfullmäktige (KF 2017-04-26 § 89) där de yrkar att:

- Ett mer utarbetat digitalt rapporteringssystem rörande diskriminering och kränkande behandling tas fram för att tydliggöra problematiken, beskriva situationen, skapa ett underlag för att fatta beslut om förebyggande arbete och kunna följa upp effekten av de förebyggande åtgärderna.
- Det nya utarbetade digitala rapporteringssystemet införs inom alla verksamheter (förskola, grundskola, och gymnasium) och att personalen utbildas i hur det nya rapporteringssystemet ska användas.
- Att förvaltningen, en gång i kvartalet, ger utbildningsnämnden en tydlig helhetsbild över de kränkningar som förekommer och vilka förebyggande åtgärder man har gjort

eller planerar att genomföra.

Ärendebeskrivning

Lagstiftning kring diskriminering och kränkande behandling

Arbetet med att aktivt motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling regleras och styrs av skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och läroplaner för förskolan och skolan¹². Arbetet ingår i värdegrunden för alla verksamheter.

Diskrimineringslagen

Enligt bestämmelser i diskrimineringslagen har utbildningsanordnare ansvar att bedriva aktiva åtgärder i ett förebyggande och främjande arbete. Detta arbete omfattar hela verksamheten bland annat kompetensutveckling för personal, pedagogiskt material, prov, betygssättning, studiemiljö, raster, utflykter, skolresor, friluftsdagar och avslutningar.

I sitt arbete med aktiva åtgärder ska utbildningsanordnare arbeta i fyra steg med att undersöka och analysera risker knutna till diskriminering och kränkande behandling inklusive trakasserier och sexuella trakasserier. Dessutom ska utbildningsanordnare genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering samt följa upp, dokumentera och utvärdera dessa. Diskrimineringslagen innehåller dessutom ett allmänt krav på utbildningsanordnare att dokumentera hela arbetet med aktiva åtgärder löpande under året.

Skollagens regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling

Enligt skollagens regler om aktiva åtgärder, förbud mot kränkande behandling samt om skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling är det huvudmannens ansvar att det bedrivs ett målinriktat arbete genom att bland annat årligen upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling.³ Planen ska innehålla en översikt och redogörelse över åtgärder mot kränkande behandling men också åtgärder som planeras för det kommande året och som ska tas in i efterföljande års plan.

Läroplaner för förskolor och skolor

I läroplaners målsättningar och riktlinjer står bland annat att alla barn och elever ska ta avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt att alla som arbetar i förskolan och skolan ska medverka i arbete där diskriminering, trakasserier kränkande behandling aktivt ska motverkas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Systematiskt kvalitetsarbete i Värmdös förskolor och skolor

Skollagen innehåller ett tydligt krav på systematiskt kvalitetsarbete i förhållande till uppfyllelsen av de nationella målen för utbildningen. Bland annat att främja likabehandling

¹ Skolverket: [Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011](#)

² Skolverket: [Läroplan gymnasieskolan](#)

³ [Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling i Värmdö](#)

Diarienummer
2017UTN/0269

och förebygga diskriminering samt trakasserier och kränkande behandling i hela verksamheten.

Utbildningsnämnden har ansvar för fullgörande, uppföljning och utvärdering av kommunens uppgifter som huvudman enligt skollagen och annan utbildningsrelaterad lagstiftning. Detta innefattar bland annat likabehandlingsprincipen samt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.⁴ Arbetet bedrivs och dokumenteras, systematiskt i alla verksamheter, bland annat med hjälp av bland annat kommunens digitala anmälningssystem DF RESPONS.

Utbildningsnämnden har delegerat ansvaret för att upprätta planer mot diskriminering och kränkande behandling till förskolechefer och rektorer. Förvaltningen har i enlighet med riktlinjer utarbetat rutiner för årlig uppföljning och utvärdering av anmälningar om kränkningar till huvudmannen och av förskolornas/skolornas plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan som en del av utvecklingsarbetet inom området. Nämnden får från förvaltningen en detaljerad och tydlig helhetsbild över förekommande kränkningar, dokumentering av dessa samt vidtagna och planerade åtgärder i samband med nämndens möte. Planer mot kränkande behandling anmäls till nämnden.

Systemet möjliggör för förvaltningen att, vid behov, i realtid inhämta information om inträffade händelser i varje enskild rapporterade verksamhet. Inkomna anmälningar om kränkande behandling rapporteras löpande till nämnden. Utifrån det systematiska kvalitetsarbetet redovisas rapporter för varje verksamhetsform och presenteras för nämnden årligen. Där ingår redovisning och analys av området kränkande behandling.

Värmdö kommuns digitala anmälningssystem mot kränkande behandling

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta.⁵ I Värmdö kommuns förskolor och skolor sker anmälningen genom ett formulär⁶ kopplat till kommunens digitala anmälningssystem DF RESPONS.

När en händelse om kränkande behandling anmäls meddelas ansvarig rektor/förskolechef och central förvaltning/huvudman via e-post. Den som tilldelas ansvar för genomförande av utredning av rektor ska dokumentera den i DF RESPONS. Rektor/förskolechef ansvarar alltid för utredning och ska godkänna den. Central förvaltning kan, i realtid, följa hela ärendeprocessen i systemet och därmed huruvida rektor/förskolechefen har fullgjort sina skyldigheter i enlighet med skollagen. En mängd uppgifter⁷ registreras, koordineras och sammanvägs i systemet innehållande bland annat information om vilka typer av kränkningar

⁴ En av nämndens effektmål för år 2017 är "Eleverna och barnen ska känna sig trygga i skolan/förskolan och uppleva att skolan/förskolan medvetet motverkar mobbning och andra former av kränkningar".

⁵ Skollagen 6 kap 10 §

⁶ [Värmdö kommuns elektroniska formulär: Rapportera kränkande behandling](#)

⁷ Bland annat sektor, avdelning, verksamhet, skola/fritidshem, årskurs, klass/grupp/avdelning, vårdnadshavarens namn och telefon, ansvarig pedagog/mentors namn och telefonnummer och e post, namn på barn/elev/personal och årskurs som påstås utfört kränkningen, datum och hur barnet/elev upplevde sig kränkt, om personalen eller andra fanns på plats. Dessutom finns information om händelsen som inträffade under arbetspass/lektionstid, rast/lek, praktik, utanför förskole/skoltid, övergång mellan lektioner, till eller från verksamheten, eller till och från lektion på annan skola, utflykt, lägerskola plats på vilken händelsen inträffat, beskrivning av händelsen och vidtagna åtgärder, vilka som informerats, anmälarens rekommendationer om ytterligare åtgärder, anmälarens kontakt uppgifter m.m.

Diarienummer
2017UTN/0269

som förekommit, var det har skett, om någon vuxen funnits på plats, vilka årskurser som berörs, om det enbart var barn/elever som var inblandade eller också lärare/personal. Dessutom genererar systemet ett utförligt statistiskt underlag om händelsernas fördelning över kön, organisatorisk enhet, veckodag, timme, ärendens status, om det bedöms som kränkning m.m.

Samtlig personal inom kommunens förskolor och skolor får möjlighet till en riktad och verksamhetsanpassad utbildning i DF RESPONS men också utbildningar kopplade till aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Bedömning

Det digitala rapporteringssystemet uppfyller samtliga lagens krav på aktiva åtgärder i arbetet mot kränkande behandling. I systemet registreras anmälningar utifrån en mängd beskrivande information om inträffade händelser som sedan används i arbetet med aktiva åtgärder. Systemet möjliggör därmed en löpande planering, dokumentering, genomförande och uppföljning av aktiva åtgärder i realtid i alla verksamheter i förskolor och skolor i Värmdö kommun. Detta möjliggör en analys på både enhetsnivå och huvudmannanivå, vilket ger ett underlag till vidareutveckling av det förebyggande och främjande arbetet.

Förvaltningen förser utbildningsnämnden med en detaljerad helhetsbild över anmälda händelser, de dokumenteras och vidtar planerade åtgärder. Det sker kontinuerlig rapportering i samband med varje sammanträde hos utbildningsnämnden.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås motionens samtliga yrkanden anses vara besvarade.

Ekonomiska konsekvenser

Motionärernas samtliga yrkanden föreslås anses vara besvarade och ärendet har därmed inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Ärendet har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Det finns ett etablerat förebyggande och främjande arbete mot diskriminering, sexuella trakasserier, trakasserier och kränkande behandling. Dessa åtgärder rapporteras och dokumenteras i ett digitalt system inom alla verksamheter. Systemet ger möjlighet till löpande uppföljning och utredningsstöd samt uppfyller alla lagens krav. Ärendet har därmed inga konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

I likhet med konsekvenser för medborgare bedöms förslag till beslut inte medföra några direkta konsekvenser för barn.

Diarienummer
2017UTN/0269

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansli-och utredningsavdelningen i samråd med kultur-och utbildningssektorn.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Motion (MP) Vi vill ge våra barn en trygg miljö i förskola och skola fri från mobbning och kränkande behandling	Bilaggs
2	Protokollsutdrag KF 2017-04-26 § 89	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Pia Andersen

Chef kultur- och utbildningssektorn

Anna Boman

Chef avdelning styrning och kvalitet

Motion till Kommunfullmäktige från Miljöpartiet, 2017-04-26

Vi vill ge våra barn en trygg miljö i förskola och skola fri från mobbning och kränkande behandling

Att skapa en trygg arbetsmiljö för alla våra barn och elever är en av skolans viktigaste uppgifter. Skolan är en plats för lärande där elever har rätt att känna sig trygga och kunna arbeta i en positiv skolmiljö med goda relationer och ett tillitsfullt klimat.

Därför är det oroväckande att antalet anmälningar om kränkande behandling ökat dramatiskt i Värmdö kommuns skolor de senaste åren och att vi saknar kunskaper om de bakomliggande orsakerna.

Värmdö kommun menar att orsakerna till det ökade antal anmälningar beror på att man ökat kunskapen kring kränkande behandling och att man 2014 införde ett digitalt anmälningssystem. Det menar vi är en otillräcklig förklaring. Miljöpartiet vill ha mer information kring kränkningarna och menar att fördjupad information är nödvändig för att kunna arbeta förebyggande mot kränkningar. Det digitala rapporteringssystemet tycks innehålla en mycket liten mängd information som kan vara svår att använda i det förebyggande arbetet. Det behöver finnas redogörelser för vilka typer av kränkningar som förekommer (verbala, fysiska, sexuella, utfrysning etc.), var kränkningarna sker rent fysiskt (skolgård, omklädningsrum, sociala medier/näthat etc), vilka årskurser som berörs m.m. Även redogörelse för om det är mellan elever eller mellan elever och lärare/personal bör finnas med. En mer utförlig rapportering av en händelse och alla berörda är viktig att göra dels för dokumentationen och dels för det förebyggande arbetet.

Miljöpartiet yrkar därför på

- att ett mer utarbetat digitalt rapporteringssystem rörande diskriminering och kränkande behandling tas fram för att tydliggöra problematiken, beskriva situationen, skapa ett underlag för att fatta beslut om förebyggande arbete och kunna följa upp effekten av de förebyggande åtgärderna.
- att det nya utarbetade digitala rapporteringssystemet införs inom alla verksamheter (förskola, grundskola och gymnasium) och att personalen utbildas i hur det nya rapporteringssystemet ska användas.
- att förvaltningen, en gång i kvartalet, ger Utbildningsnämnden en tydlig helhetsbild över de kränkningar som förekommer och vilka förebyggande åtgärder man har gjort eller planerar att genomföra.

Siv Strömbäck, Hanna Thorell
Miljöpartiet de gröna

§ 89

Diariernr: 2017KS/0167

Nya motioner**Beslut**

Motionerna får framställas och remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Följande motioner har inlämnats till dagens sammanträde:

- 2017KS/0332 1. Motion från Hanna Thorell (MP) m.fl. SL-kort som löneförmån
- 2017KS/0349 2. Motion från Siv Strömbäck (MP) m.fl. Vi vill ge våra barn en trygg miljö i förskola och skola fri från mobbning och kränkande behandling
- 2017KS/0368 3. Motion från Mikael Lindström (S) Bygg snabbt och prisvärt för unga

Justering:

Utdraget bestyrks:

